

Svar på motion från Christian Lindefjärd (SD) om integrationsplikt för nyanlända

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har lämnat en motion där han yrkar på att Haninge kommun verkar för införande av integrationsplikt för nyanlända i enlighet med Vellingemodellen. Motionären menar att tydliga krav på integration måste ställas på dem som kommer till Sverige. Att lära sig det svenska språket, att göra sig anställningsbar och komma ut i egen försörjning, även att anpassa sig efter de normer och värderingar som gäller i Sverige, är viktiga krav. Motionären förespråkar att den så kallad Vellingemodellen införs i Haninge kommun.

Den metod som Haninge har infört genom ESF-projektet Etableringscentrums arbetssätt innebär i korthet ett tätt samarbete mellan aktörerna och med individen för att tillsammans jobba för självförsörjning så snabbt som möjligt. Utöver detta sker andra insatser inom ramen för social- och äldreförvaltningens bo-enhets verksamhet för att på alla sätt optimera nyanlända personers möjligheter att få en bra etablering både arbetsmarknadsmässigt och socialt. Förvaltningen anser att det är av yttersta vikt att arbeta intensivt för att nyanlända ska etableras snabbt. Projektet Etableringscentrum ska implementeras utifrån dessa målsättningar under 2021. I och med denna redogörelse anser förvaltningen motionen vara besvarad.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2020-01-03 – Svar på motion från Christian Lindefjärd (SD) om integrationsplikt för nyanlända
- Beslutsunderlag 2019-10-20 – Motion från Christian Lindefjärd (SD) om integrationsplikt för nyanlända

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt svar till Kommunfullmäktige.

Siw Lidestål
Social- och äldredirektör

Ingrid Månsson
Avdelningschef

Bakgrund

Christian Lindefjärd (SD) har lämnat en motion där han yrkar på att Haninge kommun ska verka för införande av integrationsplikt för nyanlända i enlighet med Vellingemodellen.

I Vellingemodellen görs en kompetenskartläggning och en individuell etablerings- och handlingsplan för varje individ med egenförsörjning som mål. Krav ställs på deltagande i insatser såsom praktik och andra åtgärder. Uppföljning på individnivå görs månatligen. Frångås planen uteblir rätten till eventuell ersättning. En snabb språkutveckling är viktig och därför satsar man på att ställa krav på närvaro, progression samt kunskapsresultat i SFI-undervisningen. Utbildningen kan också kompletteras med yrkessvenska, praktikplats och akademikerspår.

Motionären menar att tydliga krav på integration måste ställas på dem som kommer till Sverige. Att lära sig det svenska språket, att göra sig anställningsbar och komma ut i egen försörjning är en självklarhet. En viktig del av integrationen är också att anpassa sig efter de normer och värderingar som gäller i Sverige och för det behövs god förståelse och kunskaper om vad som gäller. I Vellingemodellen är kursen i samhällsorientering obligatorisk för alla vuxna nyanlända personer. Kursen ska ha genomförts inom 1 år från att etableringen inleddes och avslutas med examination. Klarar man inte testet får kursen göras om helt eller delvis.

Boende erbjuds som ett tillfälligt boende max 24 månader. Det är individens ansvar att söka och hitta ett eget boende. Kontraktstiden kan kortas ned om individen frångår sin integrationsplan utan giltiga skäl.

Motionären förespråkar att denna modell införs även i Haninge kommun.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom social- och äldreförvaltningen i samråd med utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Social- och äldreförvaltningen ansvarar för mottagande och bosättning av de anvisade nyanlända som efter tid på ett asylboende får uppehållstillstånd och anvisas till en kommun eller de kvot-flyktingar som direkt reser in i Sverige och anvisas. I uppdraget ingår att informera och stödja nyanlända

i processen att sätta igång sin etablering, att introducera den nyanlände i boendet, se till att inskrivning på arbetsförmedlingen och SFI-anordnare görs snarast, bistå med information och stödja i etableringen.

Bostad erbjuds under den två-åriga etableringsperioden. Individen måste och får vid behov stöd till, att redan från början söka egen bostad. Om individen frångår den individuella planen i etableringsprogrammet riskerar den att mista sitt kontrakt.

I de fall där försörjningsstöd behöver sökas ska socialsekreteraren handlägga ärendet på samma sätt som andra kommuninvånare som söker ekonomiskt bistånd. Det vill säga ställa krav på motprestation om att närma sig arbetsmarknaden och göra vad man kan för att bli självförsörjande.

Arbetsförmedlingen ansvarar för etableringsprogrammet och är den part som beslutar om start i etableringsprogrammet, remitterar till samhällsorienteringen, etableringscentrum, och inom ramen för etableringscentrum beslutar om de åtgärder som blir aktuella. Utbildningsförvaltningen ansvarar för och anordnar SFI-kurs och samhällsorientering.

Samhällsorienteringen är upphandlad tillsammans med 26 kommuner i regionen och bedrivs via centrum för samhällsorientering. Samhällsorienteringen innehåller ämnesområdena Ny i Sverige, Arbete och utbildning, Demokrati, Barn och familj.

Liknande arbetssätt som beskrivs i Vellingemodellen återfinns i många kommuner, inklusive Haninge. Det kan dock finnas luckor och väntetider mellan olika insatser på grund av det splittrade ansvaret inom etableringsområdet som åskådliggörs ovan. Den modell som Haninge har infört genom ESF-projektet etableringscentrum innebär i korthet ett tätt samarbete mellan aktörerna och med individen för att tillsammans jobba för självförsörjning så snabbt som möjligt.

Arbetsförberedande insatser sätts in utifrån en individuell handlingsplan, såsom kurs om svensk arbetsmarknad, arbetsträning och praktik med mera. Krav på närvaro för heldagsaktivitet ställs från start. Etableringscentrum har i nuvarande projektform kontakt enbart med de etableringsdeltagare som remitteras dit av arbetsförmedlingen. Därtill kan kommunen remittera försörjningsstödstagare som tidigare år varit i etableringsinsats men inte fått arbete. Etableringscentrums handläggare som består av både socialkonsulenter och arbetsförmedlare samverkar även med SFI-anordnaren i planeringen.

Andra insatser sker inom ramen för bo-enhetens verksamhet för att öka nyanlända personers möjligheter att få en bra etablering både arbetsmarknadsmässigt och socialt.

Kommunikation och dialog mellan kommun och nyanländ är viktig. Ett inkluderande arbetssätt och ett bra bemötande motverkar den otrygghet och osäkerhet inför framtid och

Samhällssystem som kan uppstå. Aktiv kommunikation motverkar även de negativa effekter som blir en följd av i värsta fall både självvald isolering och icke självvald segregation.

Den samverkan som krävs då flera förvaltningar och även arbetsförmedlingen är involverade i individens process initieras i början av boenheten och sedan av etableringscentrum som fungerar som spindel i nätet som anordnare av insatser.

Förvaltningen anser att det är av yttersta vikt att arbeta intensivt med nyanlända individer, med krav på närvaro och arbetsinsats för att närma sig självförsörjning. För att nyanlända individer ska kunna nå framgång i sin etablering behövs inte bara krav på individerna utan även på de offentliga såväl privata aktörer som har etablering som sitt uppdrag. Samverkan mellan parterna som är ansvariga för etableringen samt uppföljning med individen, måste fungera. Etableringscentrums målsättning är att nyanlända i etablering snabbare ska komma ut i arbete eller studier. För att Haninge kommun ska fortsätta uppnå resultat behöver den samverkan som krävs inom etableringen fortsatt förstärkas och även omfatta alla i etableringsprogrammet. Projektet etableringscentrum implementeras utifrån dessa målsättningar under 2021.

I och med denna redogörelse anser förvaltningen motionen vara besvarad.

Förvaltning
Social- och äldreförvaltningen

Avdelning/Enhet
Arbete och Försörjning

Handläggare
Helena Dahlin Kassé, flyktingsamordnare

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2020-01-03

Diarienummer
SN 2019/358

Sida
8 (8)

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen